

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันนี้ได้มีการวิจัยสมุนไพรกันมาก เพราะในประเทศไทย มีพันธุ์ไม้มากมายที่เราเชื่อกันว่ามีประโยชน์ในทางยารักษาโรค ส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ราก ลำต้น ใบ ดอก และผล พบว่าใช้รักษาโรคได้แตกต่างกันแม้แต่ พันธุ์ไม้ตระกูลเดียวกัน ชื่อเดียวกัน ยังแบ่งออกเป็นหลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิด มีคุณและโทษแตกต่างกัน

ต้นถั่วพูเป็นสมุนไพรชนิดหนึ่งที่แพทย์แผนโบราณยอมรับว่ามีสรรพคุณทางยารักษาโรค ต้นถั่วพูเป็นพืชในตระกูล PAPILIONEAE

ถั่วพูเป็นไม้เลื้อยจำพวกถั่ว ใบเขียว ปลายใบแหลม มีใบย่อย 3 ใบ ดอกสีม่วง ผลเป็นฝักเหลี่ยม มีปีกออกทั้ง 4 ด้าน ฝักยาวประมาณ 3-4 นิ้วพุด รับประทานเป็นอาหารได้ มีขึ้นตามที่ลุ่มชื้นแฉะและปลูกกันตามสวนทั่ว ๆ ไป รากเชื่อมฉาบน้ำตาลรับประทานเป็นอาหารได้คือ ถั่วพูมี 2 ชนิด ชนิดตามที่กล่าวมานี้ เรียกว่าถั่วพูสวน อีกชนิดหนึ่งเป็นพันธุ์ของจีนฝักใหญ่ยาวประมาณ 5-6 นิ้วพุด ฝักแบนใหญ่มีปลอกกันตามไรฝักของจีนมาก ประโยชน์ทางยาใช้เฉพาะถั่วพูสวน ส่วนที่เป็นราก ตามแพทย์ตำบลดกล่าววว่า รากถั่วพูรสขมขุกำลัง

แพทย์ตามชนบทใช้รากกับประทานเป็นยาชูกำลัง แก้อ่อนเพลีย และ หิวโหย หาแรงมิได้ ทำให้จิตชุ่มชื้น แต่มีรสขมขึ้นเล็กน้อย (3)

ตามที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าถั่วพูสวนมีคุณประโยชน์ทางยารักษาโรค ที่น่าสนใจ และหาได้ง่ายจึงนำเอารากถั่วพูมาค้นคว้าเพื่อศึกษา สารเคมีที่เป็นองค์ ประกอบในพืชชนิดนี้ ว่ามีสารประกอบชนิดใด อย่างละเท่าไร นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ผลงานที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์นี้มุ่งไปในทางสกัด แยกสารออกทำให้ได้ สารบริสุทธิ์ วิเคราะห์หาสูตรโครงสร้าง และหาว่าเป็นสารประกอบชนิดใด